

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

לז.

עין משפט נר מצוה

תא א מיי פיי מהל
מאכלות אסורות
הל' י סגג לאוין קמד
טושע' י"ד קמן רלד
ספי' ט:
תב ב מיי' עס הלכה ח
נפ"ה מהל' כלאים
הל' ג דן טושע' עס ספי'
רלו ספי' [א] סגג:
רג ג מיי פיי' מהלכות
ע"ז הלכה א סגג
עשן טז:

מוסף רש"י

החוקים
המדרשות. שורשן
בפירוק שג' בן הוראה
(בריות יג). לאחד
ירוש' וישיב' משמע.
לאחר שקבע משקן בשילה
הוא למחייבו (ובוה"ט
ק"א. וע"ש ק"ב: ד"ה
באו לשיח'.

חוז מן הערלה והכלאים. ש"ע פ' שטלויות ב'ארץ נוהגים אף בח"ל
הערלה הלכה והכלאים מדברי סופרים דלמקמן (דף נח:): אף החדש.
מלאוכלו לפני העומר: ג' טויה דכתיב זה ביאה. שאלה הכתוב
בציאת הארץ כגון כי תבאו (ויקרא יט) כי יציאת (שמות יא): ספילין

ופטר חמור. כתיב זהו והיה כי
יציאת צפרשת קדש לי (שם): ונוהגין
בין בארץ בין נו'. תפילין אשכחן
בזמנה דוכתיב: צדקן אמוראי דבבל
דמנחי תפילין (פטר חמור) צפטר רחם
תלה רחמנא: חובס הגוף. היינו
אינה תלויה בארץ אינה מוטלת לא
על הקרקע ולא על גידוליו אלא על
גופו של אדם כגון שבת תפילין עבודת
כוכבים פטר חמור מילה עריות
וכיוצא בזה: חובס קרקע. שמוטלת
על הקרקע או א' גידוליו כגון תרומות
ומעשרות חלה לקט שכתה ופאה
שביעית חדש ערלה כלאים: מנה
ה"מ. לחובס הגוף נוהגת בכל מושבות
וחובס הקרקע אינה אלא בארץ:
סממרון זו משנה. שמיצה לדי
מעשה דכתיב תשמרון לעשות: אשר
אחס חיים. בין בארץ בין בח"ל:
לא ולמד. על אזהרה הכתוב אומר
כל הימים אשר אתם חיים על האדמה:
ממה שאמור צנין. דסמון ליה אד
תאבדון וגו' דהיינו עבודת כוכבים
ועליהם נתרבו כל מושבות כדכתיב
כל הימים אשר אתם חיים ודבר הלמד
מעניינו אחד מ"ג מדות היא ונלמד
מכאן דכל חובס הגוף נוהגת אף
בח"ל: אבן חדש. לא נהג וע"ג
דכתיב ביה ממושבותיכם בסיפיה
דולחם וקלי וכרמל וגו' לאו למימרא
כ"מ שאתם יושבים אלא לומר שאף
בארץ לא נתחייבו כל י"ד שנה שהיו
נגלגל שכבשו ושחלקו עד שנתיישבו
זה והכיר כל אחד את שלו: או דלמא
לקולא פליג. דקאמר ת"ק חוז מן
הערלה והכלאים מהלכה וכ"ש חדש
דכתיב ביה מושבות ומשמע כ"מ
שאתם יושבים ואתח' ר"א למימר אף
החדש הוא מן המנות התלויות בארץ
ואין נוהג אלא בארץ דמושב לאחר
ירוש' וישיבה משמע: אקמייתא. לא
קאי אחוז אלא חל מלוא התלויה
בארץ: מאן ס"ק. דמנחי פליג
אדר"א: ר' ישמעאל היה. דשמעין
ליה דלמך מושב לאחר ירושה וישיבה
הוא ואין חדש נוהג אלא בארץ ואתח'
ר"א למימר אף החדש נוהג כערלה
וכלאים וכו'. בכל מושבות אלמא
לחומר' פליג: ללמד ש"מ נו'. גבי
פרשת נסקים קאי צפרשת שלה לך
דכתיב: כי תבאו אל ארץ מושבותיכם
ועשיתם אשה לה' וגו' ויליף ר' ישמעאל
בשמיטת קדשים (דף ק"א). מקרא

זניסן שלא יאכל מהם ומספק אין לאסור כל השעורים כיון דרוב
השעורים נורעו קודם ט"ו זניסן ובירושמי נמי משמע דחדש נוהג
אף בשל עובדי כוכבים דפריך עלה דמנחי דקמני אף החדש אמאי לא
תני חלה ומנחי לפי שאינה בשל עובדי כוכבים משמע דחדש דקמני
בזמנתיה נוהג בשל עובדי כוכבים:

הר"י תפילין ופטר חמור. פירש
צקונטרס לנוהג בח"ל דהא
אשכחן בזמנה דוכתיב וישיבה
דבבל דמנחי תפילין וכן מלכו צקונטרס
(דף י"ב). פ' דרמי בר חמא דהיה מצבל
היה לו פטר חמור ור"ת דלמא
מדרבנן הוה עבדי ו"ל דמ"מ פריך
שפיר דכי נמי מדרבנן הוה עבדי מ"מ
הוה ליה למימניה בזמנא חוז מן תפילין
ופטר חמור דהא חשיב ערלה בזמנא
דמשמע בסמוך דלוינו אלא מדרבנן
דקמני יורד ולוקח וכו' ור"ת היכי
מיסק אדעתיה למימר דמלואה התלויה
בארץ אינה אלא ח"כ נלמד זה ביאה
והכי כלאים דלא כתיב זהו ביאה וקרי
ליה בזמנא תלויה בארץ ו"ל דלעולם
היה יודע דמלואה שהיא חובס הקרקע
נקראת תלויה בארץ אע"ג דלא כתיב
זה ביאה אלא הוה סלקא דעמיה דאף
אומה שאינה חובס קרקע אלא חובס
הגוף אי כתיב זה ביאה הוה נמי
נקראת תלויה בארץ ולהכי פריך הרי
תפילין ופטר חמור: ה"ג צא ולמד
ממה שכתוב בענין מה עבודת כוכבים
מיוחדת. ו"ג עבודת כוכבים בכלל
היתה ולמה ילאת להקיש אליה שהרי
ילאת לומר אדז תאבדון:

ל' מדך שב"מ שנאמר בו מושב.
פירש צקונטרס דגבי

פרשת נסקים קאי דכתיב כי תבאו
אל ארץ מושבותיכם ועשיתם אשה
וגו' ויליף ר' ישמעאל מקרא דלא בא
הכתוב אלא להטעין נסקים לבנת
צבור ואפילו קרבן יחד בזמנת צבור
כדמשמע לקמן (עמוד ב) אבל לא קרבן
יחיד בזמנת יחיד ונפקא לן מדכתיב
זהאי פרשת נסקים אשר אני נתן
לכם משמע בזמנה הנוהגת ככולכם
הכתוב מדבר הלכך ע"כ האי
מושבותיכם לא משמע כל מקום שאתם
יושבים דאין זמנת צבור אלא זמנת
אחד ח"כ ממושבותיכם דכתיב אתח'
לאשמעינן דאף זמנת גלגל שהיה שם
מוצא הנחשת כל י"ד שנה שכבשו
וחלקו והיא זמנת צבור לא נתחייבו
בנסכים אלא דוקא (ע) עד שבאו לשילה
דהיינו אחר ירושה וישיבה ונתחייבו
בנסכים ושזב לא פסקו נסקים מזמנת
צבור אפילו משחרבה שילה (ה) היתה
זמנת צבור בנז' ונז' ונז' והיינו דקאמר
ללמד ש"מ נו' כו' כלומר מדפירש לן
קרא זמנה הנוהגת ככולכם ש"מ

מושבותיכם דכתיב בנסכים לאו כל מקום משמע דל"כ הוה ליה זמנת
יחיד הנעשית כ"מ בשעת היתר המנות עכ"ל:
והר"י שבת שנאמר בה מושבות. פ"י צקונטרס דכתיב לא תצברו
אש בכל מושבותיכם ביום השבת ולא נהירא דהא א"כתיב
לדשא אחרינה דדרשינן צ"ק דשבת (דף כ"ב). בכל מושבותיכם אי
אשה מצעיר אבל אשה מצעיר במדרות בית המוקד (ע"ק דקאמר
בסמוך) סד"א הואיל בעניינא דמועדות כתיב והאי קרא לא כתיב
בעניינא דמועדות לכך נראה דקרא אחרינה הוה דכתיב שבת היא
לה' בכל מושבותיכם צפרשת אמור אל הכהנים גבי מועדות:
במאי

דל"כ הוה ליה זמנת יחיד הנעשית כ"מ בשעת היתר המנות: והרי שבת. נלמד זה
כ"מ קאמר וזמנת יחיד הנוהגת בכל מושבות הכתוב מדבר והאי דתלייה בציאת הארץ ה"ק עד עכשיו הייתם במשכן שהמנות נאסרו
ועדיין לא הקרבתם נסקים אלא בזמנת יציור ומשתבחו לארץ כל י"ד שנה שלא הוקבע משכן שילה והיו שוכנים בגלגל טרודים במלחמה:
וקי"ל שהתירו המנות בא כתיב זה ללמדנו כי תבאו אל הארץ ותהא זמנת יחיד מותרת אף היא תטעון נסקים והכי יאתא בוצאים (שם):

דלמך מושב לאחר ירושה וישיבה משמע: אקמייתא. לא

קאי אחוז אלא חל מלוא התלויה
בארץ: מאן ס"ק. דמנחי פליג
אדר"א: ר' ישמעאל היה. דשמעין
ליה דלמך מושב לאחר ירושה וישיבה
הוא ואין חדש נוהג אלא בארץ ואתח'
ר"א למימר אף החדש נוהג כערלה
וכלאים וכו'. בכל מושבות אלמא
לחומר' פליג: ללמד ש"מ נו'. גבי
פרשת נסקים קאי צפרשת שלה לך
דכתיב: כי תבאו אל ארץ מושבותיכם
ועשיתם אשה לה' וגו' ויליף ר' ישמעאל
בשמיטת קדשים (דף ק"א). מקרא
דלא בא הכתוב אלא להטעין נסקים
יחיד ונפקא ליה מדכתיב אשר אני נתן
לכם משמע דאין צבור אלא זמנת צבור
אש בכל מושבותיכם ביום השבת ולא
נז' ונז' ונז' והיינו דקאמר ללמד ש"מ נו'
כו' כלומר מדפירש לן קרא זמנה
הנוהגת ככולכם ש"מ מושב דכתיב
בנסכים לאו כ"מ משמע

זמנת צבור בנז' ונז' ונז' והיינו דקאמר
ללמד ש"מ נו' כו' כלומר מדפירש לן
קרא זמנה הנוהגת ככולכם ש"מ
מושבותיכם דכתיב בנסכים לאו כל מקום
משמע דל"כ הוה ליה זמנת יחיד הנעשית
כ"מ בשעת היתר המנות עכ"ל:
והר"י שבת שנאמר בה מושבות. פ"י
צקונטרס דכתיב לא תצברו אש בכל
מושבותיכם ביום השבת ולא נהירא דהא
א"כתיב לדשא אחרינה דדרשינן צ"ק דשבת
(דף כ"ב). בכל מושבותיכם אי אשה
מצעיר אבל אשה מצעיר במדרות בית
המוקד (ע"ק דקאמר בסמוך) סד"א הואיל
בעניינא דמועדות לכך נראה דקרא
אחרינה הוה דכתיב שבת היא לה' בכל
מושבותיכם צפרשת אמור אל הכהנים
גבי מועדות: במאי

דלמך מושב לאחר ירושה וישיבה משמע: אקמייתא. לא
קאי אחוז אלא חל מלוא התלויה
בארץ: מאן ס"ק. דמנחי פליג
אדר"א: ר' ישמעאל היה. דשמעין
ליה דלמך מושב לאחר ירושה וישיבה
הוא ואין חדש נוהג אלא בארץ ואתח'
ר"א למימר אף החדש נוהג כערלה
וכלאים וכו'. בכל מושבות אלמא
לחומר' פליג: ללמד ש"מ נו'. גבי
פרשת נסקים קאי צפרשת שלה לך
דכתיב: כי תבאו אל ארץ מושבותיכם
ועשיתם אשה לה' וגו' ויליף ר' ישמעאל
בשמיטת קדשים (דף ק"א). מקרא
דלא בא הכתוב אלא להטעין נסקים
יחיד ונפקא ליה מדכתיב אשר אני נתן
לכם משמע דאין צבור אלא זמנת צבור
אש בכל מושבותיכם ביום השבת ולא
נז' ונז' ונז' והיינו דקאמר ללמד ש"מ נו'
כו' כלומר מדפירש לן קרא זמנה
הנוהגת ככולכם ש"מ מושב דכתיב
בנסכים לאו כ"מ משמע

(א) לקמן ל.ט. (ב) רבי
אליעזר (כ"ג) וביה
דכתיב בהמה העומר.
ולקמן לט ע"א מוכח
דהוה רבי אליעזר הגדול.
(ג) ספרי פ' ראה. (ד) לקמן
לה ע"ג. (ה) מנחות
(פ) ספרי פרשה שלח
(ז) פ"ג. (ח) מכות י"א ע"א.
(ט) מכות לו ע"ג. (י) רש"י
מ"ז. (יא) יש להוסיף:
דהא. (יב) וביה בשרשי
שכ"ף. ועי' מהרש"א.
(יג) נדרש"י שכ"ף:
שאינה. (יד) נבשרי:
שכ"ף. (טו) וביה בשרשי
שכ"ף. ועי' מהרש"א.
(טז) גידוליו. וי"ל. (יז) גידוליו.
(יח) נדרש"י: ועי' וי"ל
ועליה. (יט) מ' נז'ל
מושבותיכם בסיפיה.
(כ) ויקרא כג.
(כא) מנכר ע"ג. ז - ג.
(כב) נדרש"י: נדרש"י:
כ"ג. (כד) נדרש"י:
ק) נדרש"י: ר' חמון
כיה דרב יוסף. (כז) נז'ל
מושבותיכם דכתיב.
(כח) נדרש"י: ט' נדרש"י:
משבאו. וי"ל דוקא אחר
שבאו. (כט) נדרש"י
ובמהרש"א: והיה:
(ל) וי"ל דוקא אחר:
(לא) נדרש"י: ג' ויקרא
כ"ג.

תורה אור השלם

1. אלה החוקים
והמשפטים אשר
תשמרון לעשות בארץ
אשר נתן לך אלהי אבותיך
לקיים את כל הברית
אשר אתם חיים על
הארץ: דברים יב
2. אבד תאבדון את כל
המוקמות אשר עבדו שם
הגוים אשר אתם ירשים
אתם את אלהיהם על
ההרים והרומים ועל
הגבעות ותחת כל עץ
רענן: דברים יב

הנהגות הב"ח

(ה) ג' שנת מק"ו אחת:

מוסף תוספות

א. אע"ג דרבי ישמעאל
אמר להטעין נסקים
לבמה גדולה וירוש'
מושבות לאחר ירושה
וישיבה ואז נאסרו הבמות
שבאו לשילה מי"מ אח"כ
בנוב ונבעון מודה ר"י
דבמות ציבור טעונה
נסכים. מוס' ונחיס ק"א.
ועי' מהרש"א. ב. לשה
גדולה היא שהכתובים
מתחממין שם במדרות
אש הנסקת תמיד מפני
שהחליטין על צדפת שיש
בעורה. רש"י שנת יט: